

Głos w dyskusji o docelowym modelu organizacji i finansowania opieki psychiatrycznej po programie pilotażowym Centrów Zdrowia Psychicznego

„Słowo o zarządzaniu populacyjnym i mapie potrzeb zdrowotnych”

Konferencja Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Centrów Zdrowia Psychicznego

24-27 października 2024 w Mikołajkach

Dariusz Baran (Podkarpacie, Rzeszów)

Procentowy rozkład występowania zaburzeń psychicznych według stopnia ich nasilenia wśród mieszkańców Australii w okresie od 1.04.2017 do 31.03.2018

Populacja zdrowa, bez objawów

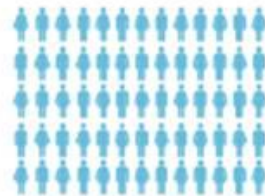
60,2 %

Grupa ryzyka:

- zab.psych. byli wcześniej
- dolegliwości bez diagnozy zab.psych
- dzieci rodziców z zab.psych.

23,3 %

POLSKA - badanie EZOP II (2021) przeprowadzone przez Instytut Psychiatrii i Neurologii (IPiN): ponad 25 proc. dorosłych Polaków doświadcza w swoim życiu zaburzeń psychicznych

16,4 %

Epizodyczne: 2,0 %
Przewlekłe: 0,8 %
Sprzężone, złożone potrzeby: 0,4 %

Lekkie

8,8 %

Umiarkowane

4,4 %

Ciężkie

3,2 %

Spektrum zaburzeń psychicznych w Australii

The Social and Economic Benefits of Improving Mental Health; the Australian Government, Productivity Commission's Issues Paper; January 2019;

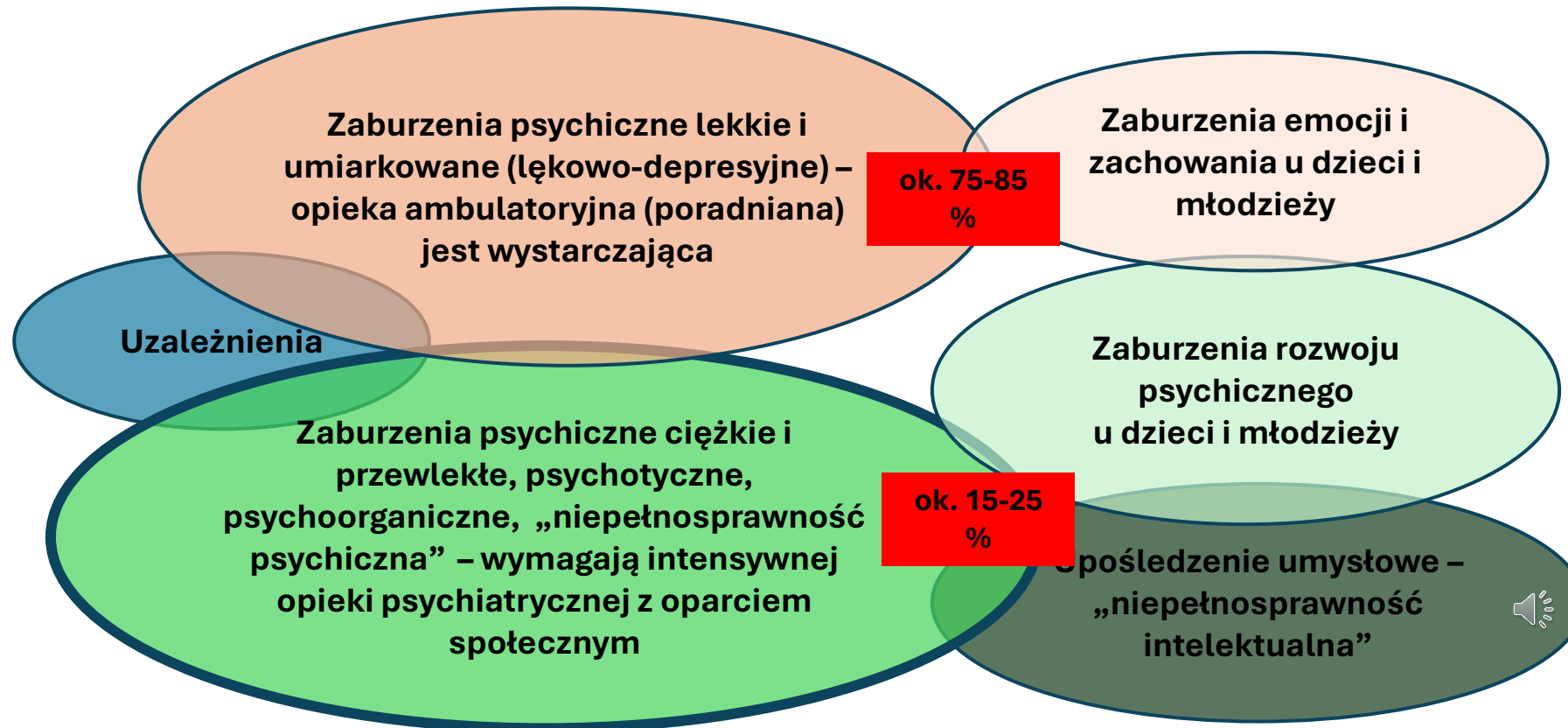
54%

26%

20%

SPEKTRUM ZABURZEŃ PSYCHICZNYCH

ICD-10: F0* F1* F2* F3* F4* F5* F6* F7* F8* F9*

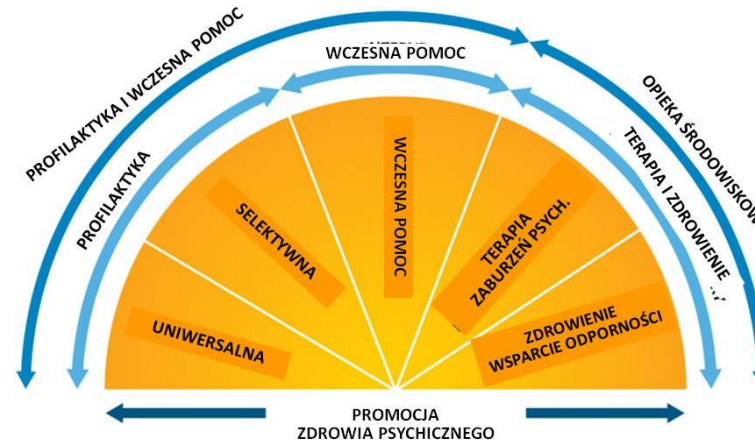

Procentowy rozkład występowania zaburzeń psychicznych według stopnia ich nasilenia wśród mieszkańców Australii w okresie od 1.04.2017 do 31.03.2018

The Social and Economic Benefits of Improving Mental Health; the Australian Government, Productivity Commission's Issues Paper; January 2019;

SPEKTRUM DZIAŁAŃ W OCHRONIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO (CALIFORNIA, USA)

Źródło: www.acmhsa.org strona poświęcona ustawie o ochronie zdrowia psychicznego the Mental Health Services Act, California, USA, 2020

USTAWA o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych -art.5 pkt.

29) **potrzeby zdrowotne** – liczbę i rodzaj świadczeń opieki zdrowotnej, które **powinny być** zapewnione w celu zachowania, przywrócenia lub poprawy zdrowia danej grupy świadczeniobiorców;

40) **świadczenie zdrowotne** – działanie służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia ...

USTAWA o działalności leczniczej art.2 ust.1 pkt.10) **świadczenie zdrowotne** – działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia...

Mapy potrzeb zdrowotnych

Mapy potrzeb zdrowotnych to dokumenty określające potrzeby zdrowotne poszczególnych regionów i całego kraju. Zebraliśmy w nich dane demograficzne i epidemiologiczne, dane dotyczące realizowanych świadczeń, a także wykorzystania zasobów kadrowych i sprzętowych. Na ich podstawie sporządziliśmy prognozę przyszłych potrzeb w zakresie świadczeń zdrowotnych dla poszczególnych województw i całego kraju.

Wstęp Pacjenci Świadczenia Mapa świadczeniodawców Dostępność do opieki psychiatrycznej ▾ Leczenie uzależnień Trendy Definicje

Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień osób dorosłych w Polsce

Zaburzenia psychiczne są jedną z głównych przyczyn orzeczeń o stopniu niepełnosprawności/orzeczeń o niepełnosprawności, obniżenia dobrostanu jednostki i jej otoczenia, skrócenia długości życia m.in. poprzez próby samobójcze i zaniedbane choroby współistniejące. Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne i opieki społecznej oraz gotowość do podjęcia leczenia wzrasta, co przy umożliwieniu ich uzyskania może skutkować lepszym funkcjonowaniem Polaków w obrębie rodzinnym, społecznym i zawodowym.

Czy tak zwana „mapa potrzeb zdrowotnych” jest odpowiedzią na pytanie, jaka jest liczba i rodzaj świadczeń opieki zdrowotnej, które POWINNY BYĆ zapewnione w celu zachowania, przywrócenia lub poprawy zdrowia danej grupy świadczeniobiorców?

MISJA

DWUWYMIAROWY MODEL ZDROWIA PSYCHICZNEGO

POZYTYWNE ZDROWIE PSYCHICZNE

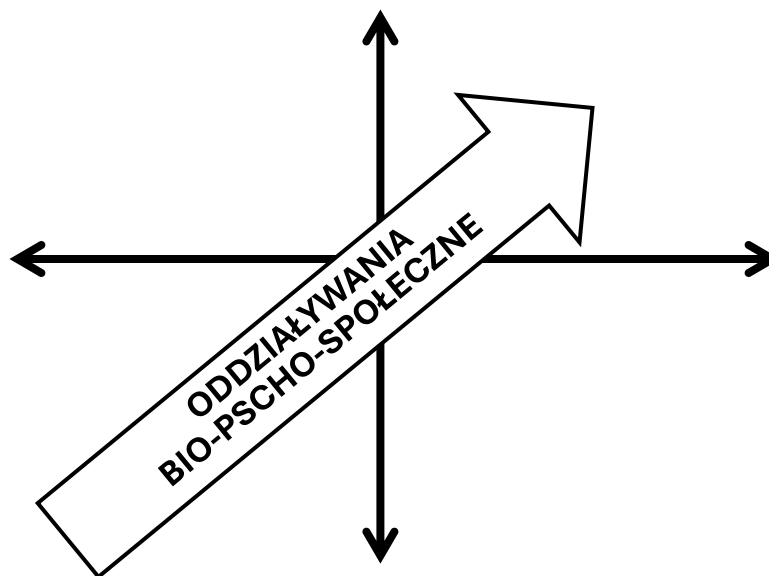
Pełny dobrostan psychiczny (well-being): samoakceptacja, osobisty rozwój, cel w życiu, sprawczość, autonomia, pozytywne relacje z innymi

ROZWÓJ
ZDROWIENIE

ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE TO
DZIAŁANIA SŁUŻĄCE ZACHOWANIU,
RATOWANIU, PRZYWRACANIU,
POPRAWIE ZDROWIA... (DEFINICJA
USTAWOWA...)

ZABURZENIE PSYCHICZNE
pełnoobjawowy obraz
kliniczny
wg. ICD lub DSM

POPULACJA ŚWIADCZENIOBIORCÓW:
• MIESZKAŃCÓW
• PACJENTÓW

NEGATYWNE
ZDROWIE PSYCHICZNE
brak objawów zaburzeń
psychicznych

STABILIZACJA
REMISJA

Minimalny dobrostan psychiczny
Upośledzenie funkcji psychicznych

Minimalny poziom zaangażowania i uczestnictwa społecznego

Źródła: 1. Corey L M Keyes, *Complete Mental Health: An Agenda for the 21st Century*; 2003

2. Xinqiang Wang, Dajun Zhang*, Jinliang Wang; *Dual-Factor Model of Mental Health: Surpass the Traditional Mental Health Model*; *Psychology* 2011. Vol.2, No.8, 767-772

